

نقد کارشناسی پیش نویسی طرح قانون حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی

دکتر حمید ضیایی پرور، کارشناس ارتباطات و فناوری اطلاعات

ماده	متن	نقد	پیشنهاد
۱	<p>فصل اول. کلیات</p> <p>ماده ۱- اصطلاحات و عبارات به کاررفته در این قانون دارای معانی زیر است:</p> <p>الف) خدمات پایه کاربردی: مطابق تعریف مصوب شورای عالی فضای مجازی (مصرح در بند ۴-۴ مصوبه جلسه ۳۵ شورای عالی فضای مجازی با نام سند تبیین الزامات شبکه ملی اطلاعات)، به خدماتی اطلاق می شود که به بخش غیرقابل اجتناب از فضای مجازی و شبکه ملی اطلاعات تبدیل شده و دارای جنبه راهبردی یا مخاطب داخلی بالایی هستند.</p> <p>الف ۱- خدمات پایه کاربردی داخلی: خدمات پایه کاربردی که بیش از پنجاه درصد مالکیت آن متعلق به اشخاص ایرانی بوده و میزبانی کاربران داخلی در آن صرفاً در داخل کشور انجام شود و فعالیت آن در چهارچوب قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران باشد.</p> <p>الف ۲- خدمات پایه کاربردی خارجی: خدمات پایه کاربردی که داخلی نیست.</p> <p>الف ۳- خدمات پایه کاربردی اثرگذار: خدمتی پایه کاربردی اثرگذار شناخته می شود که یکی از شرایط زیر را داشته باشد:</p> <p>۱- خدمات پایه کاربردی خارجی که متوسط داده مصرفی یا پهنای باند یک ماهه آن بیش از ۵ درصد حداقل حجم پهنای باند مصرفی بین المللی باشد.</p> <p>۲- خدمات پایه کاربردی داخلی که متوسط داده مصرفی یا پهنای باند یک ماهه آن بیش از ۵ درصد از حداقل حجم پهنای باند مصرفی داخلی باشد.</p> <p>۳- خدمات پایه کاربردی با کاربری بیش از ۱ درصد از جمعیت کاربران داخل کشور؛</p> <p>۴- سایر موارد تعیین شده از سوی کمیسیون مصرح در بند ۳ ماده ۴ این قانون.</p> <p>تبصره ۱- مصادیق مورد نظر از خدمات پایه کاربردی در این قانون موارد مندرج در بند ۴-۴ سند تبیین الزامات</p>	<p>در ماده ۱، بند الف خدمات پایه کاربردی داخلی و خارجی اثرگذار را خدماتی تعریف کرده که متوسط داده مصرفی یا پهنای باند یک ماهه آن بیش از ۵ درصد حداقل حجم پهنای باند مصرفی داخلی یا بین المللی باشد.</p> <p>این بدان معنا است که تقریباً تمام اپ استورها، پلتفرم های اجتماعی، سایت ها، فروشگاه های مجازی، سامانه های به روز رسانی سیستم های عامل، و هر آنچه در محیط اینترنت مورد استفاده انبوه کاربران موبایل است شامل این قانون می شوند.</p> <p>اساساً مفهوم اثرگذار، مفهومی ابداعی و غیر مرسوم در دنیا است. آنچه در دنیا مرسوم است مفهوم انحصار است و انحصار هم یعنی یک پلتفرم یا سیستم عامل یا شرکت، خدمتی را به گونه ای ارائه بدهد که انحصار بازار را در دست بگیرد و رقبا نتوانند حضور داشته باشند</p>	<p>خدمات پایه کاربردی داخلی و خارجی اثرگذار خدماتی است که متوسط داده مصرفی یا پهنای باند یک ماهه آن بیش از ۵ درصد حداقل حجم پهنای باند مصرفی داخلی یا بین المللی باشد.</p>

		<p>شبکه ملی اطلاعات مصوب جلسه ۳۵ شورای عالی فضای مجازی و موارد مندرج در سند طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات مصوب جلسه ۶۶ شورای عالی فضای مجازی تحت عنوان خدمات شبکه ملی اطلاعات است. اهم مصادیق آنها عبارت‌اند از: «پیام‌رسان و شبکه اجتماعی»، «زیست‌بوم جویشرگر»، «مدیریت هویت معتبر»، «خدمات نام و نشان‌گذاری»، «خدمات پایه مکانی و نقشه»، «خدمات میزبانی داده».</p> <p>تبصره ۲- تعریف شورای عالی فضای مجازی در خصوص هر یک از مصادیق خدمات پایه کاربردی مبنای این قانون خواهد بود.</p> <p>ب- درگاه خدمات پایه کاربردی: سامانه‌ای که به موجب این قانون به منظور ثبت و تایید هویت و فعالیت خدمات پایه کاربردی راه‌اندازی می‌شود و در این طرح به اختصار درگاه نامیده می‌شود.</p> <p>پ- گذرگاه ایمن مرزی: مجموعه نقاط اتصال شبکه ارتباطی خارج از کشور به داخل و بالعکس که از طریق آن‌ها دسترسی انجام شده و تبادل داده جریان می‌یابد.</p> <p>ت- دستگاه اجرایی: مجموعه دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه و ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه و مستثنیات آن ماده.</p>
	<p>در بند پ ماده ۲ با عنوان مشمولین مفاد این قانون آمده: پ- هرگونه ارائه یا کاربری خدمات پایه کاربردی تأثیرگذار بر منافع ایران، اعم از داخل یا خارج از شبکه ملی اطلاعات. اگرچه مفهوم منافع ایران مفهومی تفسیر بردار بوده و مصادیق آن مشخص نیست، با این حال، مشمول دانستن هرگونه پلتفرم داخلی و خارجی مؤثر بر منافع ایران، به این معنا است که این قانون شامل همه پلتفرم های جهانی بزرگ خواهد بود. به عبارتی ایران با یک قانون داخلی، می خواهد همه پلتفرم های جهانی را تحت ضوابط خود بیاورد.</p>	<p>ث- شورا: شورای عالی فضای مجازی.</p> <p>ماده ۲- کلیه موارد ذیل مشمول مفاد این قانون هستند:</p> <p>الف- خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات داخلی و خارجی ارائه شده بر شبکه ملی اطلاعات.</p> <p>ب- اتباع ایرانی ارائه دهنده یا کاربر خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات در داخل یا خارج از شبکه ملی اطلاعات.</p> <p>پ- هرگونه ارائه یا کاربری خدمات پایه کاربردی تأثیرگذار بر منافع ایران، اعم از داخل یا خارج از شبکه ملی اطلاعات.</p> <p>تبصره- هرگونه ارائه یا کاربری خدمات پایه کاربردی تأثیرگذار بر منافع مشترک در فضای مجازی بین‌المللی، مشمول توافق‌نامه‌ها یا معاهده‌های فراملی پذیرفته شده از سوی ایران با رعایت اصول ۷۷ و ۱۲۵ قانون اساسی می‌باشد.</p>
<p>عبارت خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات از ماده ۳ حذف شود</p>	<p>عنوان طرح ، حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی است اما در ماده ۳ کمیسیون عالی تنظیم مقررات به عنوان به‌عنوان مرجع تنظیم مقررات</p>	<p>فصل دوم: تنظیم گری</p>

<p>اعضای زیر از ساختار کمیسیون حذف شوند: سازمان پدافند غیرعامل، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی.</p> <p>اعضای زیر به ساختار کمیسیون اضافه شوند: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن، سه استاد دانشگاه و متخصص فضای مجازی</p>	<p>خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات معرفی شده است. این فراتر از خدمات پایه کاربردی است و تقریباً همه وظایف و مسئولیت های وزارت ارتباطات را شامل می شود از جمله موضوع فعالیت اپراتورهای تلفن همراه، شرکت های خدمات ارتباطی و مخابراتی و حوزه های بسیار متنوع فناوری اطلاعات.</p> <p>حضور ۴ نهاد نظامی شامل: ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان پدافند غیرعامل، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی در ساختار این کمیسیون، نقش نهادهای نظامی را در این کمیسیون بسیار پر رنگ می کند (در حالی که ستاد کل نیروهای مسلح به نمایندگی از نیروهای نظامی در کمیسیون حضور دارد) و با توجه به حضور وزارت اطلاعات و دادستانی کل کشور، ترکیب نظامی امنیتی را بر کمیسیون غالب می کند و این در حالی است که بخش خصوصی و دانشگاهی در ساختار این کمیسیون حضوری در حد یک عضو دارند</p>	<p>ماده ۳- کمیسیون عالی تنظیم مقررات که براساس مصوبه جلسه هشتم شورای عالی فضای مجازی ایجاد گردیده، به منظور اجرای مصوبات شورای مذکور و قوانین مربوطه با ترکیب زیر به عنوان مرجع تنظیم مقررات خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات شناخته شده و در این قانون به جهت رعایت اختصار کمیسیون نامیده می شود.</p> <p>۱- مرکز ملی فضای مجازی (رئیس مرکز به عنوان رئیس کمیسیون)</p> <p>۲- دادستانی کل کشور</p> <p>۳- ستاد کل نیروهای مسلح</p> <p>۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات</p> <p>۵- وزارت اطلاعات</p> <p>۶- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی</p> <p>۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت</p> <p>۸- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری</p> <p>۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی</p> <p>۱۰- سازمان پدافند غیرعامل</p> <p>۱۱- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی</p> <p>۱۲- نیروی انتظامی</p> <p>۱۳- سازمان صداوسیما</p> <p>۱۴- سازمان تبلیغات اسلامی</p> <p>۱۵- سه نفر اعضای حقیقی شورای عالی فضای مجازی به انتخاب شورا.</p> <p>۱۶- یک نفر نماینده از نظام صنفی رایانه ای</p> <p>۱۸- یک نماینده مجلس شورای اسلامی عضو کمیسیون فرهنگی به عنوان عضو ناظر</p>
--	---	---

		<p>۱۹- یک نماینده مجلس شورای اسلامی عضو کمیسیون صنایع و معادن به عنوان عضو ناظر</p> <p>۲۰- یک نماینده مجلس شورای اسلامی عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به عنوان عضو ناظر در زمان تصویب بند ۲۱ ماده ۴</p> <p>تبصره - معاونت تخصصی و مرتبط دستگاه‌های ردیف ۲ تا ۱۴ نمایندگان تام‌الاختیار و دارای حق رأی دستگاه‌های مزبور در کمیسیون هستند. دستگاه‌ها و نهادهای مزبور موظفند ظرف مدت یک ماه بعد از لازم الاجرا شدن این قانون نماینده خود را به رئیس کمیسیون معرفی نمایند.</p>
<p>این تبصره به ذیل ماده ۴ اضافه شود: مصوبات قبلی کمیسیون عالی تنظیم مقررات به قوت خود باقی است.</p>	<p>این طرح با اینکه وظایف و اختیارات جدیدی را برای کمیسیون عالی تنظیم مقررات تعیین کرده اما تکلیف سایر مصوبات این کمیسیون در سال‌های گذشته را مشخص نمی‌کند. آیا آن مصوبات نسخ می‌شود یا به قوت خود باقی است؟</p> <p>اغلب وظایف و اختیارات کمیسیون عالی با عبارت تهیه و تصویب ضوابط شروع می‌شود که به معنای این است که کمیسیون سالها طول خواهد کشید تا در مورد ۲۳ وظیفه تعیین شده در قانون، مقررات گذاری کند. به عبارت دیگر طراحان طرح به جای قانون گذاری، سعی کرده اند این اختیار را به کمیسیون مذکور محول کنند و خود را درگیر فرآیندهای چالش برانگیز نکنند. در عوض طراحان سعی کرده اند با طراحی ساختار اعضای کمیسیون و تغییر ساختار فعلی آن، نقش نهادهای نظامی و امنیتی و قضایی را پررنگ کرده و به این وسیله ضمانتی برای تدوین مقررات در آینده توسط این کمیسیون ایجاد کنند</p>	<p>۴ ماده ۴- وظایف و اختیارات کمیسیون عبارت‌اند از:</p> <p>۱- تهیه و تصویب ضوابط ثبت در درگاه و صدور، تمدید، کاهش مدت اعتبار، تعلیق یا لغو مجوز فعالیت خدمات پایه کاربردی و خدمات فناوری اطلاعات مرتبط با آن؛</p> <p>۲- تهیه و تصویب ضوابط، شرایط، و صلاحیت‌های فنی، تخصصی، حرفه‌ای و امنیتی از مراجع مربوطه؛</p> <p>۳- تهیه و تصویب ضوابط تعیین مصادیق جز ۴ بند الف -۴ ماده ۱ همین قانون بر اساس معیارهای ویژگی‌های کاربری، میزان رشد عضویت کاربران، تعداد و میزان بارگیری (دانلود) و پراکندگی جغرافیایی نصب، نوع خدمت و حجم ترافیک ایجادشده و نظایر آن؛</p> <p>۴- تهیه و تصویب ضوابط (در سطوح مالکیت، مدیریت و فعالیت) بازارهای دارای وضعیت انحصاری، مسلط و رقابتی در بخش خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات و پیشنهاد آن به شورای رقابت در اجرای قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی؛</p> <p>۵- تهیه و تصویب ضوابط حاکم بر قیمت گذاری و تعرفه خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات؛</p> <p>۶- تهیه و تصویب ضوابط استانداردهای کمی و کیفی ناظر بر خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات؛</p> <p>۷- تهیه و تصویب ضوابط زیست‌بوم هویت معتبر و چگونگی احراز هویت در فضای مجازی در چارچوب مصوبه شورای عالی فضای مجازی؛</p> <p>۸- تهیه و تصویب ضوابط صیانت از حریم غیرعمومی و اطلاعات خصوصی و شخصی بهره‌برداران خدمات پایه کاربردی، خدمات ارتباطاتی و فناوری اطلاعات؛</p> <p>۹- تهیه و تصویب ضوابط ناظر به حقوق کاربران، سواد کاربری، اطلاع‌رسانی، تبلیغات و حقوق مالکیت فکری</p>

		<p>در چارچوب قوانین کشور؛</p> <p>۱۰- نظارت بر درگاه خدمات پایه کاربردی و سایر درگاه‌های ساماندهی و نظارت بر خدمات ارتباطی، فناوری اطلاعات و کاربردی فضای مجازی؛</p> <p>۱۱- تهیه و تصویب ضوابط ارائه خدمات عمومی، بانکی و دولت الکترونیکی دستگاه‌های اجرایی در بستر خدمات پایه کاربردی داخلی؛</p> <p>۱۲- تهیه و تصویب ضوابط مربوط به بهره‌برداری شخصی، تجاری یا دولتی از خدمات پایه کاربردی و نحوه ارائه آن‌ها به صورت سکویی یا غیر آن؛</p> <p>۱۳- تهیه و تصویب ضوابط به کارگیری سامانه‌های نرم‌افزاری خارجی مورد نیاز برای ایجاد و توسعه توانمندی خدمات پایه کاربردی داخلی؛</p> <p>۱۴- تهیه و تصویب ضوابط حمایت از خدمات فناوری اطلاعات و پایه کاربردی داخلی و بومی؛</p> <p>۱۵- تهیه و تصویب ضوابط حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان و نهاد خانواده در کاربری خدمات ارتباطی، فناوری اطلاعات و کاربردی فضای مجازی؛</p> <p>۱۶- تهیه و تصویب ضوابط رصد، پایش و ارزیابی عملکرد خدمات ارتباطی، فناوری اطلاعات و پایه کاربردی و نظارت بر آن؛</p> <p>۱۷- تهیه و تصویب ضوابط عرضه و استفاده از ابزارهای دسترسی بدون پالایش (مانند فیلتر شکن و VPN)؛</p> <p>۱۸- تعیین فهرست تخلفات و ضمانت اجرای مقرراتی آن‌ها مطابق مفاد فصل ضمانت اجرای این قانون؛</p> <p>۱۹- گزارش جرایم موضوع این قانون به محاکم ذیصلاح قضائی و ارائه نظر کارشناسی در صورت نیاز به اظهار نظر کارشناسی؛</p> <p>۲۰- ارائه گزارش دوره‌ای یا موردی وضعیت فضای مجازی کشور در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات و خدمات پایه کاربردی به شورا و مجلس شورای اسلامی و سایر مراجع ذی ربط؛</p> <p>۲۱- تهیه و تصویب ضوابط همکاری‌های بین‌المللی دو یا چند جانبه در حوزه فضای مجازی؛</p> <p>۲۲- تهیه و تصویب ضوابط فعالیت مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و هم‌ترازهای آن‌ها، در خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز؛</p> <p>۲۳- تهیه و تصویب ضوابط تبلیغات در خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز؛</p>
--	--	---

	<p>ساختار ماده ۵ که به نوعی گسترش تشکیلات حاکمیتی در کشور تلقی می شود در تضاد با راهبرد کوچک سازی ساختار دولت در ایران است.</p>	<p>ماده ۵- به منظور حسن اجرای مفاد ماده (۴) کمیسیون دارای وظایف و اختیارات ذیل می باشد:</p> <p>الف- کمیسیون حسب مورد برای انجام وظایف خود می تواند راسا یا به تشخیص شورا نسبت به ایجاد تنظیم گران بخشی اقدام کند.</p> <p>ب- جلسات کمیسیون با حضور اکثریت اعضا رسمیت می یابد و تصمیمات آن با رأی اکثریت حاضران به تصویب می رسد.</p> <p>پ- دبیرخانه کمیسیون در مرکز ملی فضای مجازی تشکیل می شود و دارای ردیف اعتباری در بودجه سالانه مرکز مذکور خواهد بود.</p> <p>ت- سازمان اداری و استخدامی مکلف است با رعایت ماده ۲۹ قانون خدمات کشوری ساختار سازمانی و تشکیلات تفصیلی مرکز ملی که به تصویب شورای عالی فضای مجازی رسیده است را ظرف مدت سه ماه ابلاغ نماید.</p> <p>ث- رئیس موظف است جلسات کمیسیون را حداقل به صورت ماهانه یا با درخواست مکتوب حداقل سه نفر از اعضا تشکیل دهد.</p> <p>ج- به تشخیص رئیس یا حداقل سه نفر از اعضا، مقامات یا نمایندگان سایر دستگاه های اجرایی یا سایر خبرگان ذی ربط بدون حق رأی در جلسات حضور می یابند.</p> <p>چ- دستورالعمل نحوه تشکیل و زمان بندی جلسات با رعایت مفاد این قانون در نخستین جلسه کمیسیون به تصویب می رسد و در صورت تخلفی از دستورالعمل اجرایی، غیبت یا امتناع رئیس از تشکیل جلسه، دادستان کل موظف به تشکیل جلسه است و کمیسیون با مسئولیت ایشان تشکیل می شود.</p> <p>ح- تعیین اولویت دستور جلسات به عهده رئیس است مگر اینکه ۹ نفر از اعضا اولویت دیگری را تشخیص دهند.</p> <p>خ- مصوبات کمیسیون مشمول ماده ۱۰ و ۱۲ از قانون آئین دادرسی دیوان عدالت اداری هستند.</p> <p>د- شورا می تواند با اکثریت آرا نسبت به اصلاح مصوبات کمیسیون حداکثر ظرف مدت ۲۰ روز اقدام نماید. در غیر این صورت مصوبات کمیسیون لازم الاجرا می باشد. در صورت ایراد اشکال از سوی شورا نسبت به مصوبات کمیسیون، کمیسیون مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به اصلاح مصوبه اقدام نماید. در غیر اینصورت مصوبه کمیسیون ملغی الاثر خواهد بود.</p> <p>ذ- مصوبات کمیسیون نباید مغایر اصل چهارم و بیست و دوم و بیست و سوم قانون اساسی باشند.</p>	<p>۵</p>
--	---	---	----------

<p>۶</p>	<p>ماده ۶- قانون وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مصوب ۱۳۸۲ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:</p> <p>۱- ماده ۵- کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات با استفاده از امکانات و نیروی انسانی سازمان موضوع ماده (۷) این قانون با اختیارات و وظایف ذیل تشکیل می‌گردد:</p> <p>الف- اصلاح و تجدید ساختار بخش‌های ارتباطی کشور در چارچوب مصوبات کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون</p> <p>ب- به منظور جلوگیری از ضرر و زیان جامعه و تحقق رشد و توسعه اقتصادی کشور، بخش غیردولتی، در قلمرو شبکه‌های غیر مادر بخش مخابرات، شبکه‌های مستقل و موازی پستی و مخابراتی با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و حسب مجوز کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون اجازه فعالیت خواهند داشت.</p> <p>ج- تصویب جداول تعرفه‌ها و نرخ‌های کلیه خدمات ارتباطی در چارچوب مصوبات کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون</p> <p>د- تدوین مقررات ارتباطی کشور و اعمال نظارت بر حسن اجرای آن در چارچوب مصوبات کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون</p> <p>ه- صدور مجوز فرکانس و تعیین و دریافت حق‌الامتیاز صدور مجوز در چارچوب مصوبات کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون</p> <p>و- تحقق اهداف موردنظر کمیسیون در بخش ارتباطات رادیویی و رادیو آماتوری.</p> <p>تبصره- تعیین سیاست نرخ‌گذاری بر کلیه خدمات در بخش‌های مختلف ارتباطات و فناوری اطلاعات و سیاست‌گذاری در خصوص صدور مجوز فرکانس، بر عهده کمیسیون است.</p> <p>۲- ماده ۶- بنده: پنج نفر صاحب‌نظر مرتبط در امور ارتباطات و فناوری اطلاعات با پیشنهاد وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و تصویب کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون.</p> <p>تبصره- آئین‌نامه اجرایی مربوط به وظایف و طرز کار کمیسیون ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون به وسیله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و پس از تصویب کمیسیون موضوع ماده ۳ این قانون به موقع اجرا گذارده خواهد شد.</p>	<p>اساساً تغییر یک قانون به عنوان ماده ای از یک قانون دیگر، غیر مرسوم است. اگر قانونی نیاز به اصلاح و ترمیم دارد باید همان قانون اصلاح شود. نه اینکه در متن یک قانون اختصاصی دیگر، در قالب یک ماده، بخشی از قانون قبلی اصلاح شود. ضمن اینکه خدمات ارتباطی و وظایف کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و موضوعات مانند واگذاری فرکانس جزو اصول و اهداف تصویب طرح قانون حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی نمی‌باشد. این ماده همچنین عملاً ۴ ساختار وزارت ارتباطات شامل: سازمان فناوری اطلاعات، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و شورای اجرایی فناوری اطلاعات را منحل کرده و آنها را زیر نظر کمیسیون عالی تنظیم مقررات قرار می‌دهد.</p> <p>در بند ۳ ماده ۶ آمده است: از تاریخ اجرای این قانون شورای عالی فناوری اطلاعات، موضوع ماده ۴ قانون اهداف و وظایف وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، منحل می‌گردد. شرح وظایف شورای اجرایی فناوری اطلاعات، موضوع مصوبه جلسه بیست و هشتم شورای عالی فضای مجازی پس از تأیید شورا اعتبار دارد. در حالی که شورای عالی فضای مجازی در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۶ مصوب کرده: «شورای عالی فناوری اطلاعات» به «شورای اجرایی فناوری اطلاعات» تغییر نام یافته و کلیه وظایف راهبردی، سیاست‌گذاری، نظارت و هماهنگی آن در سطح ملی به شورای عالی فضای مجازی منتقل می‌شود. شورای مذکور در چارچوب سیاست‌های کلی نظام و مصوبات شورای عالی فضای مجازی فعالیت می‌نماید. اما این طرح قانونی مجدداً انحلال شورای عالی فناوری اطلاعات را اعلام می‌کند شورای که از سال ۱۳۹۵ دیگر وجود خارجی ندارد و تأکید طرح بر اعتبار شرح وظایف شورای اجرایی فناوری اطلاعات پس از تأیید شورای عالی فضای مجازی، عیناً در مصوبه ۱۳۹۵ شورا آمده به این ترتیب که تصریح شده: شورای مذکور در چارچوب سیاست‌های کلی نظام و مصوبات شورای عالی فضای مجازی فعالیت می‌نماید</p> <p>این طرح همچنین در بند ۴ ماده ۶ آمده است: منظور از «مرجع ذیصلاح» در ماده ۷ اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات، کمیسیون می‌باشد. اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات، مصوبه هیات وزیران است و این اولین بار است که یک طرح قانونی در یک ماده خودش، یک ماده از اساسنامه مصوب هیات وزیران را اصلاح می‌کند!</p>	<p>بند ۳ و ۴ ماده ۶ حذف شود</p>
----------	---	---	---------------------------------

		<p>۳- از تاریخ اجرای این قانون شورای عالی فناوری اطلاعات، موضوع ماده ۴ قانون اهداف و وظایف وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، منحل می‌گردد. شرح وظایف شورای اجرایی فناوری اطلاعات، موضوع مصوبه جلسه بیست و هشتم شورای عالی فضای مجازی پس از تأیید شورا اعتبار دارد.</p> <p>۴- منظور از «مرجع ذیصلاح» در ماده ۷ اساسنامه سازمان فناوری اطلاعات، کمیسیون می‌باشد. سایر فعالیت‌ها و وظایف سازمان فناوری اطلاعات مندرج در ماده مذکور صرفاً در چارچوب مصوبات کمیسیون قابل اجرا است.</p>
<p>ماده ۷ حذف شود</p>	<p>مكلف کردن يك وزارت خانه به ايجاد خدمات پایه کاربردی در صورت عدم اقدام بخش خصوصی و غیر دولتی، آن هم با تأکید راسا، نشان دهندة فقدان شناخت ساختار وزارت خانه ها و از جمله وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است. ايجاد خدمات پایه کاربردی اساسا در هیچ کشوری توسط دولت انجام نمی شود بلکه دولت ها ، زمینه ايجاد این پلتفرم ها را فراهم می کنند و خودشان قادر به راه اندازی این پلتفرم ها نیستند. ملزم کردن دولت یا يك وزارت خانه به ايجاد يك پلتفرم اشکالات متعددی دارد از جمله فقدان نیروی متخصص و نخبه، نبود ساز و کار بازار یا بیزنس پلن، قادر نبودن دولت به حمایت دائمی از يك پلتفرم و موارد متعدد دیگر. در سال ۱۳۸۵ هم شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را مكلف به تولید افزونه غلط گیری فارسی برای آفیس طی ۶ ماه كرد. این افزونه طی ۶ سال هم تولید نشد و در نهایت یکی از دانشگاه ها به سفارش شورای عالی اطلاع رسانی (وقت) آن را تولید کرد و اکنون با انحلال این شورا، این افزونه سالها است بی متولی است و به روز رسانی نشده است.</p> <p>ضمن اینکه دامنه خدمات پایه کاربردی طبق تبصره يك ماده يك همین طرح عبارتند از : «پیام رسان و شبکه اجتماعی»، «زیست بوم جویشرگر»، «مدیریت هویت معتبر»، «خدمات نام و نشان گذاری»، «خدمات پایه مکانی و نقشه»، «خدمات میزبانی داده». بر این اساس می توان پیش بینی کرد که وزارت ارتباطات موظف شود به تنهایی پیام رسان و شبکه اجتماعی، خدمات پایه مکانی و نقشه، و جویشرگر راه اندازی کند یعنی کارهایی که دهها و صدها پلتفرم بزرگ جهانی مانند فیس بوک، گوگل، آمازون، مایکروسافت و ابل در حال انجام آن هستند و حجم گردش مالی این پلتفرم ها و بودجه تحقیق و توسعه هر يك از آنها از کل بودجه سالیانه ایران بیشتر است. گذاشتن تکلیف راه اندازی این پلتفرم های خدماتی بر دوش وزارت ارتباطات آن هم با استفاده از منابع صندوق حمایت پیش بینی شده در همین طرح، تکلیف مالا یطاق و غیر قابل اجرا است. در واقع طراحان طرح، موضوع پیچیده ای مانند</p>	<p>ماده ۷- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در صورت عدم اقدام بخش خصوصی و غیر دولتی نسبت به ايجاد خدمات پایه کاربردی مورد نیاز کشور، خود راسا نسبت به ايجاد آنها از طریق منابع صندوق حمایت از خدمات پایه کاربردی اقدام کند. تعیین مصدیق خدمات کاربردی مذکور و راهبری لازم در ايجاد آن توسط مرکز ملی فضای مجازی انجام می شود.</p>

	<p>زیست بوم های جهانی فناوری اطلاعات که در آنها پلتفرم ها متولد و رشد و نمو می کنند را به ساده ترین شکل حل کرده و طبق یک ماده قانونی، وزارت خانه ای را موظف به راه اندازی آنها کرده اند. جالب است که طی دو دهه گذشته ایران حتی قادر به ایجاد یک سیستم عامل بومی هم نشده، اما در این مصوبه می خواهد همه نوع پلتفرم را به وسیله دولت ایجاد کند. در حالی که ایجاد پلتفرم با دستورامکان پذیر نیست.</p>	
۸	<p>ماده ۸- تصمیمات و اقدامات تنظیم گران خدمات فضای مجازی از جمله کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات ذیل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، نباید مغایر با سیاست ها و مصوبات کمیسیون باشد. مرجع تشخیص عدم مغایرت تصمیمات و اقدامات تنظیم گران موضوع این ماده کمیسیون می باشد و موظف است حداکثر یک ماه از وصول درخواست تنظیم گر ذی ربط نظر خود را اعلام نماید. در غیر این صورت موافق مصوبات کمیسیون محسوب شده و لازم الاجرا می باشد.</p>	<p>تنظیم گران خدمات فضای مجازی در کشور بر اساس قوانین و مصوبات قانونی طی دو دهه گذشته فعال بوده و هستند و خود آنها صدها مقرره وضابطه تصویب کرده و کسب و کارها و بیزنس ها و فعالان فضای مجازی و ارتباطات در حال فعالیت بر اساس آنها هستند. ماده ۸ مشخص نمی کند که تکلیف مصوبات تنظیم گران مذکور که قبل از تصویب این قانون تصویب و ابلاغ و اجرا شده اند چه می شود؟ این مصوبه برای مصوبات و تصمیمات آینده ممکن است قابل اجرا باشد اما در مورد مصوبات قبلی نه.</p>
۹	<p>ماده ۹- کارگروه مدیریت گذرگاه ایمن مرزی متشکل از رئیس مرکز ملی فضای مجازی (ریاست کارگروه) و نمایندگان ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان اطلاعات سپاه، وزارت اطلاعات، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان پدافند غیر عامل و قوه قضائیه ایجاد می شود تا نسبت به امنیت ارتباطات و اطلاعات و مدیریت ترافیک ورودی و خروجی کشور در گذرگاه های ایمن مرزی تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.</p>	<p>ماده ۹ و ۱۰ این قانون که به موضوع گذرگاه ایمن مرزی اختصاص دارد اساساً یک موضوع G2G یا حاکمیتی صرف می باشد و نیاز به قانون گذاری عمومی ندارد و می تواند به عنوان ضوابط قابل تصویب توسط کمیسیون قرار داده شود.</p>
۱۰	<p>ماده ۱۰- نظام دسترسی، تکالیف و صلاحیت های دستگاه های مرتبط در گذرگاه های ایمن مرزی و آئین نامه های لازم برای اجرای مصوبات کارگروه، مبتنی بر سیاست های مصوب شورای عالی فضای مجازی به پیشنهاد ستاد کل نیروهای مسلح ظرف مدت ۳ ماه به تصویب کمیسیون خواهد رسید. مسئولیت کلان اعمال مصوبات کارگروه مدیریت گذرگاه ایمن مرزی، ایجاد هماهنگی های لازم بین دستگاه های مرتبط در اجرای مصوبات مزبور و نظارت بر حسن اجرای آنها به عهده ستاد کل نیروهای مسلح است و دستگاه های مرتبط موظفند در اجرای مصوبات کارگروه در هماهنگی کامل با ستاد کل بر اساس نظام و آئین نامه مذکور عمل نمایند.</p> <p>تبصره ۱- تعیین مصادیق محتوای مجرمانه و خدمات غیرمجاز فضای مجازی خارج از محدوده این ماده است.</p> <p>تبصره ۲- امور فنی و اجرایی مربوط به گذرگاه های ایمن مرزی از قبیل راه اندازی، بهره برداری، نگهداری، ایجاد دسترسی، توسعه و ارتقا صرفاً بر عهده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است.</p>	<p>در تبصره ۳ ماده ۱۰ آمده است: تبصره ۳- ایجاد، نگهداری و بهره برداری از گذرگاه های ایمن مرزی توسط بخش خصوصی و غیر دولتی بعد از لازم الاجرا شدن این قانون ممنوع است و هر گونه تخلف از آن در حکم تصرف در اموال عمومی است. این در حالی است که اساساً بخش خصوصی از دو دهه گذشته از هر گونه دخالت در حوزه زیر ساخت و گذرگاه مرزی اینترنت یا نقطه تماس بین المللی در ایران منع شده است. بر اساس ماده یک آیین نامه نحوه اخذ مجوز و ضوابط فنی نقطه تماس بین المللی مصوب ۱۳۸۰/۸/۱۵ ایجاد نقطه تماس بین المللی (ACCES – A.S.P – SERVICE PROVIDER) در انحصار دولت می باشد و تبصره ماده ۱۰ همین مصوبه تصریح کرده: شرکتهای بخش خصوصی که تاکنون نسبت به ایجاد نقطه تماس بین المللی اقدام کرده اند لازم است ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این آیین نامه نسبت به جمع آوری تاسیسات یا واگذاری به بخش های دولتی اقدام نمایند.</p>

		داشته اقدام کند.
<p>ماده ۱۱ حذف شود</p>	<p>اصل ۲۵ قانون اساسی می گوید: بازرسی و نرساندن نامه‌ها، ضبط و فاش کردن مکالمات تلفنی، افشای مخابرات تلگرافی و تلکس، سانسور، عدم معاویه و نرساندن آنها، استراق سمع و هر گونه تجسس ممنوع است مگر به حکم قانون. ماده ۱۱ طرح به قدری مبهم است که می تواند دو معنای متضاد داشته باشد. هم معنای قانونی شدن استراق سمع و تجسس داده های فضای مجازی در گذرگاه مرزی و هم ممنوعیت آن. در حالی که قانون باید شفاف باشد نه مبهم. ضمن اینکه باز هم ساختار جدیدی ایجاد شده است: کمیته. کمیته ای که زیر نظر کارگروه گذرگاه مرزی است، کارگروهی که خود زیر نظر کمیسیون عالی است.</p>	<p>ماده ۱۱- کمیته‌ای با مسئولیت قوه قضائیه زیر نظر دادستان کل کشور، برای اجرای اصل (۲۵) قانون اساسی در فضای مجازی و گذرگاه مرزی ایجاد می‌شود.</p>
<p>سازمان فناوری اطلاعات به صورت ماهانه خدمات پایه کاربردی اثرگذار را شناسایی و به کمیسیون اعلام می نماید. سازمان فناوری اطلاعات موظف است از طریق درگاه، اطلاع رسانی لازم را انجام دهد و نسبت به اعطای مجوزها، به درخواست خدمات پایه کاربردی و بر اساس ضوابط تعیین شده از سوی کمیسیون اقدام کند.</p>	<p>معنای تبصره ۱ ماده ۱۲ مبنی بر اینکه عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی خارجی اثرگذار مستلزم معرفی نماینده قانونی و پذیرش تعهدات ابلاغی کمیسیون می‌باشد به این معنا است که تمامی شرکتهای بزرگ فناوری و مالکان پلتفرم ها مانند گوگل، اپل، مایکروسافت، آمازون، یاهو، فیس بوک، تلگرام، ادوبی، سبکو، زوم و سایر پلتفرم ها باید برای فعالیت در ایران نماینده قانونی معرفی کنند و تعهدات ابلاغی کمیسیون را بپذیرند. این موضوع حداقل برای شرایط فعلی ایران غیر قابل اجرا است. و ضمانت اجرایی جز فیلترینگ برای اجرای این مصوبه قابل تصور نیست. از سوی دیگر این طرح هیچ راهکاری برای بعد از فیلترینگ ارائه نمی دهد. چرا که هم اکنون نیز بسیاری از پلتفرم های اجتماعی مانند تلگرام، فیس بوک، یوتیوب، توییتر، ساند کلود در ایران فیلتر هستند و در عین حال اغلب مردم با فیلتر شکن از این پلتفرم ها استفاده می کنند.</p> <p>تبصره ۳ ماده ۱۲ می گوید: شرایط بهره برداری دستگاه‌های اجرایی از خدمات پایه کاربردی داخلی اختصاصی حداکثر ظرف مدت ۶ ماه توسط کمیسیون تصویب می‌شود. دستگاه‌های اجرایی به‌جز نهادهای دفاعی، امنیتی و نظامی صرفاً با مجوز کمیسیون مجاز به راه‌اندازی و بهره برداری از خدمات پایه کاربردی اختصاصی می‌باشند.</p> <p>یعنی دستگاه های اجرایی حتی برای راه اندازی پلتفرم اختصاصی خودشان که می تواند یکی از دهها سامانه اینترنتی آنها باشد باید از کمیسیون مجوز بگیرند که عملاً دستگاه های اجرایی را متوقف می کند و رند کاری آنها را مختل می کند. مستثنی کردن نهادهای دفاعی، امنیتی و نظامی از اخذ مجوز کمیسیون برای راه اندازی پلتفرم</p>	<p>فصل سوم - شرایط و ضوابط عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی</p> <p>ماده ۱۲- عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی در فضای مجازی منوط به رعایت قوانین کشور و شرایط ذیل است:</p> <p>۱. ثبت در درگاه خدمات پایه کاربردی.</p> <p>۲. اخذ مجوز فعالیت خدمات اثرگذار پایه کاربردی داخلی و خارجی.</p> <p>تبصره ۱- عرضه و فعالیت خدمات پایه کاربردی خارجی اثرگذار مستلزم معرفی نماینده قانونی و پذیرش تعهدات ابلاغی کمیسیون می‌باشد.</p> <p>تبصره ۲- مسئولیت راه‌اندازی، مدیریت و به‌روزرسانی درگاه خدمات پایه کاربردی موضوع این ماده و اعطاء، تمدید، تعلیق یا لغو مجوز به خدمات پایه کاربردی اثرگذار از طریق آن، در چارچوب مصوبات کمیسیون به عهده سازمان فناوری اطلاعات است. سازمان مذکور موظف است به صورت فصلی گزارش عملکرد درگاه موضوع این ماده را به کمیسیون ارائه دهد.</p> <p>تبصره ۳- شرایط بهره‌برداری دستگاه‌های اجرایی از خدمات پایه کاربردی داخلی اختصاصی حداکثر ظرف مدت ۶ ماه توسط کمیسیون تصویب می‌شود. دستگاه‌های اجرایی به‌جز نهادهای دفاعی، امنیتی و نظامی صرفاً با مجوز کمیسیون مجاز به راه‌اندازی و بهره برداری از خدمات پایه کاربردی اختصاصی می‌باشند.</p> <p>تبصره ۴- مرکز ملی فضای مجازی به صورت ماهانه خدمات پایه کاربردی اثرگذار را شناسایی و به کمیسیون و</p>

	<p>اختصاصی، تبعیض به شمار رفته و می تواند فساد زا باشد.</p> <p>در تبصره ۴ ماده ۱۲، برای اولین بار برای مرکز ملی فضای مجازی نیز یک شرح وظیفه تعیین شده است. آن هم شناسایی ماهیانه خدمات پایه کاربردی اثرگذار و اعلام آن به کمیسیون و سازمان فناوری اطلاعات. این روند کل نظام بروکراسی فعلی را بر هم خواهد زد. کمیسیون عالی تنظیم مقررات یکی از کمیسیون های ۳ گانه مرکز ملی فضای مجازی است که در هشتمین جلسه این مرکز مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۵ بر اساس ماده ۹ اساسنامه مرکز ملی فضای مجازی، شرح وظایف و اختیارات و اعضایش تصویب شده است و در این قانون شرح وظایف و اختیاراتش گسترش پیدا کرده اما همچنان ذیل مرکز ملی فضای مجازی فعالیت خواهد کرد و رییس این کمیسیون به موجب ماده ۳ همین طرح، رییس مرکز ملی فضای مجازی است و بر اساس رویه موجود، رییس مرکز ملی فضای مجازی همان دبیر شورای عالی فضای مجازی است. اکنون بر اساس بصره ۴ ماده ۱۲، رییس یک مرکز حاکمیتی و دولتی باید به زیر مجموعه خودش که یک کمیسیون است و سازمان فناوری اطلاعات که آن هم در حد معاونت یک وزارت خانه است، گزارش ماهیانه آن هم در حد شناسایی ماهیانه خدمات پایه کاربردی اثرگذار بدهد.</p>	<p>سازمان فناوری اطلاعات اعلام می نماید. سازمان فناوری اطلاعات موظف است از طریق درگاه، اطلاع رسانی لازم را انجام دهد و نسبت به اعطای مجوزها، به درخواست خدمات پایه کاربردی و بر اساس ضوابط تعیین شده از سوی کمیسیون اقدام کند.</p>
		<p>۱۳</p> <p>فصل چهارم. حمایت از خدمات پایه کاربردی داخلی</p> <p>ماده ۱۳- صندوق حمایت از خدمات پایه کاربردی داخلی و محتوای مرتبط به عنوان مؤسسه دولتی تشکیل می شود و دارای شخصیت حقوقی مستقل است که به منظور حمایت از توسعه خدمات پایه کاربردی داخلی و توسعه محتوای مرتبط تأسیس می گردد. این صندوق ذیل کمیسیون فعالیت می کند. اساسنامه این صندوق به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد. محل هزینه کرد منابع صندوق عبارت اند از:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- توسعه خدمات پایه کاربردی داخلی؛ ۲- فرهنگ سازی و آموزش سواد فضای مجازی به کاربران؛ ۳- نظارت و گزارش دهی مردمی و حاکمیتی بر خدمات پایه کاربردی؛ ۴- حمایت از توسعه ابزارهای سالم سازی و صیانت فرهنگی؛ ۵- فراهم سازی خدمات سالم بویژه برای کودکان و نوجوانان؛ ۶- حمایت از تولید و انتشار محتوای بومی مبتنی بر فرهنگ ایرانی- اسلامی؛ ۷- حمایت از راهکارهای پیشگیری از جرم در فضای مجازی. <p>تبصره ۱- حمایت های موضوع این صندوق به موجب دستورالعملی است که در چارچوب اساسنامه صندوق تهیه و</p>

		<p>به تصویب کمیسیون می‌رسد.</p> <p>تبصره ۲- کمیسیون موظف است ضمن انتشار عمومی دستورالعمل حمایت، گزارش حمایت‌های به‌عمل آمده از خدمات پایه کاربردی داخلی را همراه با نام و نشان حمایت‌شوندگان و نوع و میزان حمایت از آن‌ها و دلایل آن را هر سه ماه یک‌بار به اطلاع عموم و کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی برساند.</p>
۱۴	<p>ماده ۱۴- در اجرای ماده‌واحده قانون «اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات»، مصوب ۱۳۹۲ سازمان برنامه و بودجه مکلف است با تصویب کمیسیون حداقل بیست درصد (۲۰٪) وجوه حاصل از درآمدهای موضوع قانون مذکور را به حساب صندوق موضوع ماده (۱۲) این قانون واریز نماید. صندوق مکلف است از طریق سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و سازمان فناوری اطلاعات وجوه حاصله را پس از مبادله موافقت‌نامه با اولویت موارد تصریح‌شده در این قانون هزینه نماید.</p>	<p>۱۵- ماده ۱۴ یک ساختار جدید به نام صندوق ایجاد کرده که در کنار ساختارهای جدید دیگر مانند کمیسیون (ماده ۴) ، کارگروه گذرگاه (ماده ۹ و ۱۰) ، کمیته اصل ۲۵ قانون اساسی (ماده ۱۱) و تنظیم گران بخشی (ماده ۵) به نیروی انسانی و بودجه نیاز خواهد داشت. در ادامه ماده ۱۴ آمده است: سازمان برنامه و بودجه مکلف است با تصویب کمیسیون حداقل بیست درصد (۲۰٪) وجوه حاصل از درآمدهای موضوع قانون مذکور را به حساب صندوق موضوع ماده (۱۲) این قانون واریز نماید. قانون اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات، محل هزینه کرد این درآمدها را مناطق محروم و روستایی مشخص کرده است و طرح حاضر ۲۰ درصد این بودجه را کم کرده و به فضای مجازی و اولویت های این قانون اختصاص می دهد. این در تضاد با اصل محرومیت زدایی از روستاها به شمار می رود. و پیشرفت پروژه های آی سی تی روستایی را به شدت کند خواهد کرد.</p>
۱۵	<p>ماده ۱۵- کمیسیون موظف است ظرف سه ماه دستورالعمل اجرایی پرداخت حق‌السهم تولیدکننده محتوای داخلی و ارائه‌دهندگان خدمات پایه کاربردی داخلی از محل وجوه حاصل از فروش ترافیک و سایر درآمدها را تصویب و ابلاغ نماید.</p> <p>تبصره- هرگونه محتوای داخلی مغایر با موازین شرعی و قوانین و مقررات کشور اعم از فیلم، پویانمایی و سریال و غیره و هرگونه محتوای خارجی به‌جز محتواهای علمی مورد تأیید کمیسیون، مشمول حمایت نخواهد شد.</p>	<p>ماده ۱۵ یک وظیفه جدید برای کمیسیون تعیین می کند در حالی که وظایف کمیسیون در ماده ۴ در ۲۳ بند تعیین شده است و بهتر است این ماده هم به ماده ۴ ملحق شود .</p> <p>این ماده از معدود ماده هایی است که برای تولید کننده محتوا هم حق السهم از درآمد پلتفرم ها و ترافیک قابل می شود با این وجود تعیین جزییات این حق السهم را به کمیسیون محول کرده است .</p>
۱۶	<p>ماده ۱۶- خدمات پایه کاربردی داخلی که به تشخیص کمیسیون بر مبنای فناوری بومی ایجاد شده‌اند و درآمد سالیانه آن‌ها بر مبنای اظهارنامه مالیاتی کمتر از سقف مصوب کمیسیون باشند، مشمول حمایت‌های مندرج در قانون حمایت از شرکت‌ها و فعالیت‌های تجاری دانش‌بنیان می‌شوند. تعیین نوع دانش بنیان به عهده کمیسیون است.</p>	
۱۷	<p>ماده ۱۷- سهم ترافیک هریک از خدمات پایه کاربردی داخلی در شبکه ملی اطلاعات باید از حداقل مصوب</p>	<p>تعیین سهم ترافیک، یک مدل دیگر از فیلترینگ است. یعنی مثلا برای یک</p>
	<p>ماده ۱۷ حذف شود</p>	

	<p>پلتفرم، سقف ترافیک تعیین شود و از آن بیشتر اگر تقاضا بود، کاربران نتوانند آن پلتفرم را باز کنند در این گونه مواقع، کاربر پیام خطای سرور یا پهنای باند دریافت می کند و تصور می کند اشکال از سرور اصلی پلتفرم است. اساساً شهروندان یک کشور، کارمندان یک اداره نیستند که بتوان برای آنها سهم ترافیک مشخص کرد. این اختلال عمدی در فرآیند خدمت گیری شهروندان است و بعید است نمونه خارجی در جهان داشته باشد و بر خلاف حقوق شهروندان است. ضمن اینکه اگر یک پلتفرم داخلی، تقاضا نداشته باشد افزایش سهم ترافیک، نقشی در ارتقا میزان کاربران آن نخواهد داشت</p>	<p>کمیسیون نسبت به ترافیک کل خدمات پایه کاربردی متناظر در کشور بیشتر باشد.</p> <p>تبصره ۱- تنظیم میزان ترافیک هر یک از خدمات پایه کاربردی خارجی صرفاً توسط کمیسیون تعیین می شود.</p> <p>تبصره ۲- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است دستورالعمل هایی که برای مدیریت پهنای باند خدمات پایه کاربردی داخلی و خارجی به تصویب کمیسیون می رسد را در مدت زمان مصوب اجرا نماید.</p>
۱۸		<p>ماده ۱۸- ارائه هر گونه خدمات پرداخت در خدمات پایه کاربردی فاقد مجوز ممنوع است. ارائه خدمات پرداخت در خدمات پایه کاربردی خارجی دارای مجوز منوط به تأیید کمیسیون است. بانک مرکزی مسئول نظارت بر حسن اجرای این ماده می باشد.</p>
۱۹		<p>ماده ۱۹- بانک مرکزی موظف است با رعایت مقررات کمیسیون، ظرف مدت چهار ماه از تصویب این قانون، مقررات ارائه انواع خدمات پرداخت الکترونیکی اختصاصی در بستر خدمات پایه کاربردی اثرگذار داخلی تعیین و ابلاغ نماید. بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف اند بر این اساس نسبت به ارائه خدمات پرداخت اقدام کنند.</p>
ماده ۲۰ حذف شود	<p>در حالی که بند ۲۳ ماده ۴ این طرح، تهیه و تصویب ضوابط تبلیغات در خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز را جزو اختیارات کمیسیون دانسته است و در حالی که هنوز این کمیسیون این ضوابط را تدوین و تصویب نکرده است، بر اساس ماده ۲۰ طرح به طور کلی هر گونه تبلیغ، ترویج و اشاعه خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز از طریق صداوسیما و رسانه های دولتی و سایر رسانه های که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی استفاده می کنند، وزارتخانه ها، شرکتها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی ممنوع است. لذا یکی از این بند باید حذف شود یا ممنوع است یا ضوابطش بعداً تعیین می شود، تعیین ضوابط برای موضوعی که به موجب این قانون به طور کلی ممنوع است تناقض به شمار می رود.</p> <p>از سوی دیگر در صورت تصویب چنین ماده ای، صدا و سیما در جنگ نرم رسانه ای با دشمنان و طراحان عملیات روانی دشمن، ضعیف خواهد شد. بر اساس قواعد شناخته شده علوم ارتباطات و علوم رسانه ای، پاسخ هجمه، شایعه و فیک نیز را باید در همان بستری داد که اصل آن هجمه، شایعه و خبر دروغ منتشر شده است. اثر این بند قانونی در آینده محروم شدن صدا و سیما و رسانه های دولتی از امکانات پلتفرم های اجتماعی خارجی برای اطلاع رسانی، افشاح افکار عمومی و مقابله با جنگ رسانه</p>	<p>ماده ۲۰- هر گونه تبلیغ، ترویج و اشاعه خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز از طریق صداوسیما و رسانه های دولتی و سایر رسانه های که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی استفاده می کنند، وزارتخانه ها، شرکتها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی ممنوع است. ترویج و اشاعه خدمات پایه کاربردی خارجی دارای مجوز منوط به تأیید کمیسیون است.</p> <p>تبصره - هر گونه دعوت یا اجبار اتباع ایرانی یا ساکنان ایران به کاربری خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز توسط وزارتخانه ها، دانشگاه ها، مدارس، شرکتها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی ممنوع است.</p>

	ای دشمن خواهد بود. در واقع این قانون، زمین پلنفرم های خارجی را از حضور رسانه های موثر کشور و سازمان ها و دستگاه های دولتی خالی خواهد کرد. این همان اتفاقی است که حاکمان کشورهای غربی می خواهند، حذف خود خواسته صدا دولت و رسانه های دولتی از پلنفرم های اجتماعی.			
۲۱	ماده ۲۱- دستگاه های اجرایی موظف اند خدمات الکترونیکی مرتبط با خود را از طریق خدمات پایه کاربردی داخلی مجاز ارائه نمایند. ارائه خدمات الکترونیکی دستگاه های اجرایی در خدمات پایه کاربردی خارجی دارای مجوز منوط به تایید کمیسیون است.			
۲۲	ماده ۲۲- استفاده دستگاه های اجرایی از خدمات پایه کاربردی خارجی برای مکاتبات و ارائه خدمات اداری و اطلاع رسانی و تبلیغات ممنوع است مگر در مواردی که به موجب قانون یا مصوبه کمیسیون مجاز شمرده می شود.	ممنوعیت استفاده دستگاه های اجرایی از خدمات پایه کاربردی خارجی، با توجه به گستردگی مصادیق خدمات مذکور عملاً منجر به ورشکستگی اقتصادی، افزایش هزینه ها و قفل شدن روند کارها و اختلال در خدمات الکترونیک آنها می شود. چرا که بسیاری از این خدمات کاربردی خارجی، مشابه داخلی نداشته و یا یا نمونه های داخلی، کارآمد نیست. ضمن اینکه به دلیل نبود کپی رایب در ایران، اغلب دستگاه ها از خدمات پایه و نرم افزارهای خارجی قفل شکسته به صورت رایگان استفاده می کنند، اما استفاده از موارد مشابه ایرانی مستلزم پرداخت هزینه است. در ماده ۲۲ هم ممنوعیت همراه با استثناء آمده است. در واقع در جای جای این طرح، ممنوعیت هایی وضع شده است اما کمیسیون مرجع دور زدن این ممنوعیت ها است. مانند ممنوعیت راه اندازی پلنفرم اختصاصی دستگاه های اجرایی مگر نهادهای نظامی امنیتی.		
۲۳	ماده ۲۳- چنانچه ارائه خدمات پایه کاربردی داخلی دارای مجوز مستلزم دسترسی و بهره برداری از خدمات عمومی و دولت الکترونیکی دستگاه های اجرایی باشد، دستگاه های ذی ربط موظف اند طبق الزامات و دستورالعمل های کمیسیون اقدام نمایند.	ماده ۲۳ اجرای کل طرح دولت الکترونیک در ایران و استفاده پلنفرم ها از امکانات دولت الکترونیک را مستلزم کسب مجوز از کمیسیون دانسته، مثلاً استفاده از وب سرویس احراز هویت شاهکار در یک اپلیکیشن خصوصی مستلزم کسب نظر کمیسیون است. این فرآیند اکنون بر اساس رویه های قانونی در وزارت خانه ها مختلف مانند وزارت صمت، وزارت ارتباطات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حال انجام است، ماده ۲۳ این نظم چندین ساله را بر هم زده و ساز و کارهای اداری جدید، رویه های جدید، و نهادها و ساختار جدیدی برای امری که هیچ مشکلی نداشته ایجاد می کند و کسب و کارهای دیجیتال را سرگردان و آشفته می کند. مشخص نیست این ماده قانونی قرار است چه مشکلی را حل کند؟		
۲۴	ماده ۲۴- کمیسیون می تواند عوارض ورودی تجهیزات الکترونیکی هوشمندی که خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز را به صورت پیش فرض نصب نموده اند، را تا ۳۵ درصد افزایش دهد. همچنین می تواند عوارض مزبور	در ماده ۲۴ آمده است: کمیسیون می تواند عوارض ورودی	ماده ۲۴ حذف شود	

	<p>تجهیزات الکترونیکی هوشمندی که خدمات پایه کاربردی خارجی فاقد مجوز را به صورت پیش فرض نصب نموده‌اند، را تا ۳۵ درصد افزایش دهد. طبیعتاً تجهیزات الکترونیکی مطلوب طراحان طرح، تجهیزاتی است که حتی فاقد سیستم عامل باشند. به طور قطع استانداردها نصب پیش فرض پلتفرم‌ها روی هر وسیله الکترونیکی هوشمند توسط سازنده آن تعیین می‌شود نه کشور مقصد. افزایش عوارض ورودی تجهیزات الکترونیکی هوشمند مانند موبایل و تبلت که اپ‌های خارجی را به صورت پیش فرض نصب کرده‌اند عملاً به معنای افزایش ۳۵ درصدی قیمت این گوشی‌ها خواهد بود. برای کنترل این موضوع نیز ساز و کار پیچیده‌ای نیاز است که نظم بازار و کسب و کارهای مرتبط با موبایل را به هم می‌زند و باعث تشویش بازار دیجیتالی ایران خواهد شد.</p>	<p>را برای تجهیزات الکترونیکی هوشمندی که خدمات پایه کاربردی مجاز را به صورت پیش فرض نصب کرده‌اند، تا همان سقف کاهش دهد.</p>
<p>بندهای ۳، ۴، ۹، ۱۱، ۱۳ و ۱۴ ماده ۲۵ حذف شود</p>	<p>ماده ۲۵ ارایه دهندگان خدمات پایه کاربردی را مکلف کرده که هم داده‌های کاربران را در داخل ایران نگهداری کنند و هم از تصمیمات قضایی تبعیت کرده و هم الزامات پدافند غیرعامل ایران را رعایت کرده و هم حساب کاربران را حذف نکنند و داده‌های کاربران را نیز برای ادله الکترونیک به مراجع قضایی حفظ کنند. این آرزوها برای پلتفرم‌های داخلی ممکن است جامه عمل بپوشد اما تصور اینکه پلتفرم‌هایی مانند فیس بوک و گوگل علاوه بر اینکه باید برای فعالیت در ایران، دفتر نمایندگی بزنند و تعهد بدهند که تمام قوانین ایران را رعایت می‌کنند، داده‌های کاربران ایرانی را نیز در سرورهای شبکه ملی اطلاعات ایران نگهداری کرده و به دستورات قضایی از جمله در مورد فیلتر کردن یا مسدود کردن یا مسدود نکردن حساب‌های کاربری کردن بنهند، غیرممکن است. امروز در دنیا، پلتفرم‌های بزرگ، حکمرانی مخصوص خود را دارند و حتی حساب کاربری رییس جمهور کشور خودشان را نیز می‌بندند چه رسد به اینکه زیر بار تصمیمات یک کشور دیگر بروند. اساساً تعداد کاربران ایرانی با توجه به محدود بودن کاربران زبان فارسی، نبود ارتباطات بانکی بین‌المللی در بیزنس پلن این پلتفرم‌ها، آنچنان جایگاهی ندارند که بخواهند زیر بار تصمیمات اینچنینی بروند. طبق گفته وزیر ارتباطات، هنگام مذاکره ایران با وی چت چین، در سالهای گذشته برای پذیرش شرایط ایران جهت رفع فیلتر، این پلتفرم اعلام کرد اساساً کاربران ایرانی جایی در بیزنس پلن وی چت ندارند و مذاکره خاتمه یافت. این تازه پلتفرم متعلق به راهبردی‌ترین</p>	<p>۲۵ فصل پنجم: تکالیف و تعهدات خدمات پایه کاربردی ماده ۲۵- ارائه دهندگان خدمات پایه کاربردی، نسبت به کاربران و در قبال نظم و امنیت عمومی مکلف به رعایت موارد زیر می‌باشند:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- صیانت از حریم خصوصی کاربران و جلوگیری از دسترسی غیرمجاز به داده‌های آن‌ها. ۲- احراز هویت معتبر کاربران و حفظ اطلاعات کاربران مطابق تعهدات و قوانین موضوعه. ۳- عدم انتقال داده‌های مرتبط با هویت کاربران ایرانی به خارج از کشور <p>تبصره ۱- مصادیق داده‌های مرتبط با هویت کاربران ایرانی توسط کمیسیون مشخص می‌شود.</p> <p>تبصره ۲- خدمات پایه کاربردی مالک داده‌های کاربران ایرانی نیستند.</p> <p>۴- ذخیره‌سازی و پردازش داده‌های کاربران ایرانی صرفاً در شبکه ملی اطلاعات</p> <p>۵- رعایت حقوق کاربران و سایر ارائه دهندگان خدمات مطابق بند ۹ ماده ۴</p> <p>۶- فراهم آوردن حق انتخاب نوع خدمات، از قبیل خانواده، داخلی و خارجی، آدرس‌های اینترنتی و خدمات موردنیاز و امکان کنترل والدین بر فرزندان؛</p> <p>۷- ارائه خدمات پایه کاربردی به خانواده‌ها بر پایه فهرست خدمات مجاز، از قبیل سامانه‌های دارای مجوز از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش وزارت آموزش و پرورش و قابل رده‌بندی در سطوحی مانند کاربری اطفال و نوجوانان و امکان اعمال کنترل، حذف و اضافه آن‌ها از سوی والدین؛</p>

	<p>شریک سیاسی و اقتصادی ایران یعنی کشور دوست و برادر چین بوده است. پلتفرم های آمریکایی اساسا پاسخ تماس های ایران را نمی دهند چه رسد که بخواهند قوانین ایران را بپذیرند. موضوع بعدی بند ۲ این ماده ۲۵ است که می گوید احراز هویت معتبر کاربران و حفظ اطلاعات کاربران مطابق تعهدات و قوانین موضوعه جزو تکالیف و تعهدات خدمات پایه کاربردی است. احراز هویت در مورد پلتفرمهای داخلی ممکن است امکان پذیر باشد اما در مورد پلتفرم های خارجی، اساسا گمنامی جزو عرف فعالیت در فضای مجازی است. اگر قرار باشد هویت افراد طبق مقررات داخلی ایران احراز شود هیچ منتقدی فعالیت مجازی نخواهد داشت.</p>	<p>۸- عدم اخذ هزینه مضاعف بابت فعال یا غیرفعال سازی حالت کودکان و نوجوانان یا خانواده؛</p> <p>۹- عدم حذف حساب کاربران و محتوای مجاز؛</p> <p>۱۰- عدم دریافت داده ها و دسترسی های غیر ضروری با خدمت ارائه شده از کاربران.</p> <p>داده ضروری داده ای است که نبود آن منجر به عدم ارائه یا ارائه نامطلوب خدمت می شود.</p> <p>تبصره- در خصوص خدمات چندگانه، عدم ارائه داده های ضروری مربوط به یک خدمت توسط کاربر نباید موجب قطع کلی خدمات پایه کاربردی مورد نیاز وی شود.</p> <p>۱۱- رعایت الزامات خدمات سالم سازی، امنیت و پدافند غیرعامل در شبکه ملی اطلاعات.</p> <p>۱۲- فراهم نمودن تمهیدات لازم برای پیشگیری، شناسایی و مقابله با جرم در فضای مجازی</p> <p>۱۳- اجرای دستورها و احکام صادره از سوی مقامات صلاحیت دار قانونی براساس مجوز قضایی.</p> <p>۱۴- نگهداری و ارائه ادله الکترونیکی به مراجع ذی ربط بر اساس مقررات ناظر به جمع آوری و استنادپذیری ادله الکترونیکی موضوع قانون آئین دادرسی کیفری.</p> <p>تبصره ۱- دستورالعمل های موضوع این ماده، ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون بر اساس مصوبات شورا و سایر قوانین مربوط توسط کمیسیون تهیه، تصویب و ابلاغ می شود.</p> <p>تبصره ۲- اصول و ضوابط مربوط به پدافند غیرعامل موضوع بند «۱۰» ظرف شش ماه از تاریخ اجرای این قانون توسط سازمان پدافند غیرعامل ابلاغ می شود.</p>
	<p>ماده ۲۶ همه پلتفرم های داخلی و خارجی را مکلف به تبعیت از کمیته فیلترینگ و اجرای مصوبات آنها ظرف ۱۲ ساعت کرده است. گذشته از اینکه تصور اینکه گوگل و فیس بوک مصوبات کمیته فیلترینگ ایران را ظرف ۱۲ ساعت اجرا کنند محال به نظر می رسد باید گفت: اساسا فیلترینگ در لایه دسترسی به پهنای باند صورت می گیرد نه در لایه خدمات و پلتفرم ها. به عبارت دیگر ماده ۲۶ هم نوع سومی از فیلترینگ را ابداع کرده است. نوع اول و مرسوم در لایه دسترسی، نوع دوم در لایه محدودیت پهنای باند، نوع سوم در لایه پلتفرم. این شاید عمیق ترین نوع فیلترینگ در جهان باشد که در صورت تحقق، ایران را به قوی ترین سیستم فیلترینگ در دنیا مجهز می کند. اما چه سود که به زودی اینترنت ماهواره ای عمومی خواهد شد و</p>	<p>۲۶</p> <p>ماده ۲۶- ارائه دهندگان خدمات پایه کاربردی دارای مجوز اعم از خارجی و داخلی، به منظور سالم سازی محتوای فضای عمومی که ورود به آن نیاز به اخذ اجازه ندارد، موظف اند رأساً، مطابق فهرست اعلامی کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه موضوع ماده ۷۵۰ قانون مجازات اسلامی، ضمن رعایت بند ۱۳ ماده ۲۴، حداکثر ظرف مدت ۱۲ ساعت محتوای مجرمانه مزبور را پالایش و گزارش مربوط را به دبیرخانه کارگروه مذکور ارسال نمایند.</p> <p>تبصره ۱- پالایش محتوا به درخواست کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه بلافاصله لازم الاجرا است.</p> <p>تبصره ۲- کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه موظف است بخش گزارش گیری مردمی را ذیل سامانه کارگروه ایجاد نماید. این موضوع نافی مسئولیت خدمات پایه کاربردی جهت اخذ گزارش های مردمی و پالایش محتوای موضوع این ماده نیست.</p>

	<p>به طور کلی زمین بازی را تغییر خواهد داد و کل این قانون کن لم یکن خواهد شد.</p> <p>البته جالب تر خواهد بود که بدانیم در ادامه همین قانون، برای عدم رعایت این اصول، مجازات هایی برای پلتفرم های متخلف پیش بینی شده است. مثلا اگر گوگل مصوبات کمیته فیلترینگ را اجرا نکرد علاوه بر محرومیت، مسدودیت و لغو مجوز به جریمه نقدی از یک درصد (۱٪) تا ده درصد (۱۰٪) متوسط درآمد سالیانه محکوم خواهد شد!</p>		
		<p>فصل ششم: مسئولیت ها و ضمانت اجراها</p> <p>ماده ۲۷- اشخاص متخلف از تکالیف و تعهدات ذیل، منحصرأ به تشخیص هیئتی مرکب از ۳ نفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه و ۲ نفر متخصص فضای مجازی به پیشنهاد شورای عالی فضای مجازی به یک یا حداکثر دو مورد از ضمانت اجراهای موضوع ماده (۲۷) محکوم می شوند:</p> <p>الف- عدم ثبت در درگاه موضوع بند «۱» ماده (۱۱)</p> <p>ب- عدم دریافت یا تمدید مجوز موضوع بند «۲» ماده (۱۱)</p> <p>پ- عدم معرفی نماینده قانونی واجد شرایط در موعد مقرر موضوع تبصره «۱» ماده (۱۱)</p> <p>ت- اظهار خلاف واقع جهت دریافت اعتبار حمایتی از صندوق موضوع ماده (۱۳)</p> <p>ث- مصرف اعتبارات حمایتی برخلاف محل مصوب موضوع ماده (۱۳)</p> <p>ج- ارائه خدمات پرداخت در خدمات پایه کاربردی خارجی موضوع ماده (۱۷)</p> <p>چ- ارائه خدمات پرداخت غیرمجاز موضوع ماده (۱۸)</p> <p>ح- تبلیغات و سایر امور اطلاع رسانی غیرمجاز موضوع ماده (۱۹) و تبصره «۱» آن</p> <p>خ- نقض تکالیف و تعهدات نسبت به کاربران و در قبال نظم و امنیت عمومی، موضوع ماده (۲۴)</p> <p>د- عدم انجام تکالیف مقرر در ماده (۲۵)</p>	<p>۲۷</p>
<p>تبصره ۲ ماده ۲۸ حذف شود</p> <p>تبصره ۳ ماده ۲۸ به این صورت اصلاح شود:</p>	<p>در تبصره ۲ ماده ۲۸، پلتفرم های اثرگذار قبلی را مکلف کرده ظرف ۴ ماه خود را با این قانون تطبیق دهند. اگر دادند که فيها، اگر ندادند تا یکسال فیلتر نمی شوند اما بعدش وزارت ارتباطات مکلف است ظرف ۸ ماه</p>	<p>ماده ۲۸- ضمانت اجراهای قابل اجرا در خصوص تخلفات موضوع ماده (۲۷) عبارت اند از:</p> <p>الف- جریمه نقدی از یک درصد (۱٪) تا ده درصد (۱۰٪) متوسط درآمد سالیانه و در صورت عدم درآمد یا عدم</p>	<p>۲۸</p>

<p>تبصره ۳- منابع حاصل از محل جریمه‌های نقدی مقرر در این ماده به حساب خزانه کل کشور واریز می‌شود.</p>	<p>جایگزین داخلی این پلتفرم ها را ایجاد کند. اگر کرد که فيها اگر نکرد مرکز ملی فضای مجازی مکلف است این کار را بکند. البته قانون مشخص نکرده که اگر مرکز ملی فضای مجازی هم موفق به ایجاد پلتفرم های مشابه جایگزین خارجی نشد چه خواهد شد؟ فرض قانون گذار این است که مرکز ملی قادر به انجام ۱۰۰ درصدی این کار خواهد بود. اما سوال این است که چرا قانونگذار از همان ابتدا این امر را به مرکز ملی واگذار نکرده و حداقل ۱۲ ماه وقت کشتی کرده است؟ در نظر داشته باشید که ماده ۷ این قانون تصریح می کند وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است در صورت عدم اقدام بخش خصوصی و غیر دولتی نسبت به ایجاد خدمات پایه کاربردی مورد نیاز کشور، خود راسا نسبت به ایجاد آنها از طریق منابع صندوق حمایت از خدمات پایه کاربردی اقدام کند. به عبارت دیگر وزارت ارتباطات هم مکلف به ایجاد پلتفرم های مورد نیاز کشور و هم راه اندازی مشابه جایگزین خارجی آن با استفاده از ۲۰ درصد منابع یک بخش از درآمدهای سالیانه خود(ماده واحد قانون «اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات»، مصوب ۱۳۹۲) است. امری که با توجه به نیاز دهها میلیارد دلاری برای راه اندازی پلتفرم های بزرگ، ماموریتی غیر ممکن برای این وزارت خانه به نظر می رسد.</p> <p>تبصره ۳ ماده ۲۸ می گوید: منابع حاصل از محل جریمه‌های نقدی مقرر در این ماده به حساب صندوق حمایت از خدمات پایه کاربردی داخلی واریز می‌شود. در حالی که به موجب اصل ۵۳ قانون اساسی که می گوید: کلیه دریافت‌های دولت در حسابهای خزانه داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌گیرد. لذا تمام درآمدهای قانونی دستگاه های حاکمیتی باید به حساب خزانه ریخته شده و بودجه دستگاه ها به صورت قانونی از محل خزانه اختصاص داده شود اگر قرار بود هر دستگاهی هر درآمدهای که کسب می کند برای خودش نگه دارد وزارت نفت ، پولي به خزانه واریز نمی کرد. در نظر بگیرید حتی مبلغ ۳ هزار تومانی بلیط موزه ها به حساب خزانه واریز می شود و بعد از طریق بودجه سالیانه به وزارت میراث فرهنگی، بودجه داده می شود.</p>	<p>تکافوی آن جریمه نقدی از یک تا یکصد میلیارد ریال.</p> <p>ب- محرومیت از عرضه و فعالیت خدمات از طریق اخطار، حذف از درگاه ثبت، کاهش مدت اعتبار یا تعلیق یا لغو یا عدم تمدید مجوز</p> <p>پ- محرومیت از حمایت‌های موضوع این قانون</p> <p>ت- محدودیت در تبلیغات</p> <p>ث- محدودیت در ترافیک</p> <p>ج- مسدودسازی</p> <p>تبصره ۱- جریمه نقدی موضوع بند «الف» به پیشنهاد کمیسیون در قوانین بودجه سالیانه قابل تغییر است.</p> <p>تبصره ۲- خدمات پایه کاربردی خارجی که پیش از تصویب این قانون با تشخیص کمیسیون از مصادیق خدمات پایه کاربردی اثرگذار بوده اند، موظفند ظرف چهار ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، نسبت به انجام تعهدات مندرج در ماده ۱۲ اقدام کنند. در غیر این صورت، اعمال بند "ج" این ماده برای آنها تا زمان تأمین جایگزین مناسب داخلی یا خارجی (با تشخیص کمیسیون) یا یک سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون لازم نیست. در صورت عدم انجام تعهدات توسط خدمات پایه کاربردی مزبور در زمان معین شده، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ظرف مدت هشت ماه نسبت به ایجاد خدمات پایه کاربردی جایگزین برای آنها اقدام کند. در صورت عدم پیش بینی خدمات پایه کاربردی جایگزین از سوی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با اعلام کمیسیون، سازمان برنامه و بودجه مکلف است ده درصد از مجموع اعتبارات ماده واحد قانون «اجازه تعیین و وصول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پست و مخابرات» را در اختیار مرکز ملی قرار دهد تا خود راسا در این خصوص اقدام کند.</p> <p>تبصره ۳- منابع حاصل از محل جریمه‌های نقدی مقرر در این ماده به حساب صندوق حمایت از خدمات پایه کاربردی داخلی واریز می‌شود.</p>
<p>ماده ۲۹- خدمات پایه کاربردی در صورت انجام تعهدات مندرج در این قانون، نسبت به محتوای منتشره توسط کاربران مسئولیتی ندارند.</p>	<p>قراردادن دهها شرط و شروط برای فعالیت پلتفرم ها و غیر مسئول دانستن آنها در صورت انجام تعهدات مندرج در این قانون نسبت به کاربری‌های غیرمجاز ، به یک شوخی شبیه است. ضمن اینکه کاربری غیر مجاز در ماده یک ، تعریف نشده است و مشخص نیست چه چیزی کاربری غیر مجاز تلقی می شود.</p>	<p>ماده ۲۹- خدمات پایه کاربردی در صورت انجام تعهدات مندرج در این قانون، نسبت به کاربری‌های غیرمجاز مسئولیتی ندارند.</p>
	<p>در ماده ۳۰ آمده است: آرای هیئت تجدیدنظر، قابل تجدیدنظر در دیوان عدالت اداری است. و در بند خ ماده ۵ هم آمده است: خ- مصوبات کمیسیون مشمول ماده</p>	<p>ماده ۳۰- هیئت تجدیدنظر آرای هیئت بدوی شامل دو قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب رئیس قوه قضائیه و یک صاحب‌نظر به انتخاب سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تشکیل می‌شود. رأی هیئت تجدیدنظر قطعی است و آرای</p>

	<p>۱۰ و ۱۲ از قانون آئین دادرسی دیوان عدالت اداری هستند. اما بر اساس مواد ۱۰ و ۱۲ قانون آئین دادرسی دیوان عدالت اداری، تصمیمات و آراء دادگاهها و سایر مراجع قضائی دادگستری و نظامی و دادگاههای انتظامی قضات دادگستری و نیروهای مسلح قابل شکایت در دیوان عدالت اداری نمی باشد و رسیدگی به تصمیمات قضائی قوه قضائیه و صرفاً آیین نامه‌ها، بخشنامه‌ها و تصمیمات رئیس قوه قضائیه و مصوبات و تصمیمات شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس خبرگان و شورای عالی امنیت ملی از شمول این ماده خارج است. به دو دلیل تصمیمات مربوط به کمیسیون عالی و هیات بدوی و تجدید نظر آن در دیوان عدالت اداری قابل رسیدگی نیست: ۱- این کمیسیون ذیل مرکز ملی فضای مجازی است که به لحاظ ساختار اداری زیر مجموعه نهاد رهبری به شمار می روند ۲- شان هیات های بدوی و تجدید نظر با توجه به حضور دو قاضی ارشد دیوان عالی کشور شان قضایی است و شامل آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نمی باشد. در موارد خیلی خفیف تر، دیوان عدالت اداری، شکایت خبرنگاران ایسنا را به دلیل وابستگی ایسنا به جهاد دانشگاهی رد کرده است.</p>	<p>آن قابل تجدیدنظر در دیوان عدالت اداری است.</p>
		<p>۳۱ ماده ۳۱- دستورالعمل نحوه تشکیل هیئت‌های رسیدگی به تخلفات موضوع مواد ۲۶ و ۲۸ و نحوه اعمال ضمانت اجراهای موضوع ماده (۲۷) ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب کمیسیون می‌رسد.</p>
		<p>۳۲ ماده ۳۲- هر یک از کارکنان مسئول در دستگاه‌های اجرایی که مرتکب یکی از اقدامات زیر می‌شوند به مجازات انفصال از خدمات دولتی و عمومی به مدت یک تا پنج سال محکوم می‌شوند:</p> <p>الف- راه‌اندازی خدمات پایه کاربردی اختصاصی غیرمجاز موضوع تبصره ۳ ماده (۱۱)</p> <p>ب- عدم تخصیص یا تخصیص ناکافی یا نابهنگام اعتبارات صندوق موضوع ماده (۱۳)</p> <p>پ- پرداخت خارج از ضوابط یا عدم نظارت بر مصرف درست اعتبارات صندوق موضوع ماده (۱۳)</p> <p>ت- عدم رعایت الزامات شفافیت، موضوع تبصره «۲» ماده (۱۳)</p> <p>ث- تخصیص اعتبارات صندوق به خدمات و محتوای غیرمجاز موضوع تبصره ماده (۱۴)</p> <p>ج- عدم رعایت تسهیم ترافیک داخلی خارجی مصوب کمیسیون، موضوع ماده (۱۶)</p> <p>چ- اجبار کاربران بر استفاده از خدمات پایه کاربردی غیرمجاز، موضوع تبصره «۲» ماده (۱۹)</p> <p>ح- ارائه خدمات دولتی و عمومی الکترونیکی در خدمات پایه کاربردی غیرمجاز موضوع ماده (۲۰)</p>

		<p>خ- استتکاف یا تأخیر در ارائه خدمات الکترونیکی به خدمات پایه کاربردی مجاز موضوع ماده (۲۱)</p> <p>د- فعالیت مقامات ایرانی در پیام‌رسان و شبکه اجتماعی خارجی فاقد مجوز، موضوع بند (۲۲) ماده (۴)</p> <p>ذ- امتناع دبیر جلسه کمیسیون از تشکیل جلسات، ابلاغ مصوبات و اهمال در اجرای دستورالعمل مربوط</p> <p>تبصره- چنانچه مرتکب از جرایم مذکور، مال یا عوائد مالی تحصیل کند، علاوه بر رد عین، مثل یا قیمت مال به جزای نقدی معادل دو برابر اموال مذکور محکوم می‌شود.</p>	
	<p>ماده ۳۳ تولید، توزیع، تکثیر و عرضه غیر مجاز فیلتر شکن را ممنوع اعلام کرده اما در مورد استفاده از آن ساکت است. این جنجالی ترین ماده این قانون است چرا که همه کاربران اینترنت در ایران حداقل از یک فیلتر شکن استفاده می کنند. شبیه این تصمیم در مورد استفاده از نرم افزارهای قفل شکسته هم گرفته شده است، شکستن قفل نرم افزارهای خارجی حرام است اما استفاده از نرم افزارهای قفل شکسته برای مصرف شخصی مشکلی ندارد!</p>	<p>ماده ۳۳- هرگونه فعالیت تجاری در زمینه تولید، توزیع، تکثیر و عرضه غیرمجاز نرم افزارها یا ابزارهای رایانه‌ای الکترونیکی (نظیر وی‌پی‌ان و فیلتر شکن)، انتشار عمده (به تشخیص کمیسیون) و در دسترس قرار دادن غیر مجاز آنکه امکان دسترسی به خدمات غیرمجاز مسدود شده را به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم فراهم کند ممنوع بوده و مجازات مرتکب آن حبس و جزای نقدی درجه شش خواهد بود.</p> <p>تبصره - چنانچه مرتکب از این بابت وجهی تحصیل کرده باشد علاوه بر مجازات مقرر در این ماده به ضبط عوائد حاصل از جرم محکوم و چنانچه این جرم را به‌عنوان حرفه خود انتخاب کرده باشد به جزای نقدی یک تا دو برابر مال تحصیل شده محکوم خواهد شد.</p>	۳۳
		<p>ماده ۳۴- هر شخص حقیقی و حقوقی که مسئول حفظ و صیانت از داده‌های کاربران بوده و یا داده‌ها و سامانه‌های آن‌ها در اختیار وی باشد و موجبات دسترسی اشخاص فاقد صلاحیت یا افشا این داده‌ها را فراهم نماید علاوه بر جبران خسارت وارده و حبس درجه پنج، به یکی دیگر از مجازات همان درجه محکوم می‌گردد. در صورتی که داده‌ها مربوط به بیش از ده هزار کاربر باشد، مجازات مرتکب یک درجه تشدید می‌شود.</p> <p>تبصره ۱- چنانچه اشخاص فوق بر اثر بی احتیاطی یا بی‌مبالاتی یا عدم مهارت یا عدم رعایت تدابیر متعارف امنیتی موجبات ارتکاب جرایم رایانه‌ای به وسیله یا علیه داده‌ها و سامانه‌های مذکور را فراهم آورند، علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس درجه پنج و یکی دیگر از مجازات‌های درجه پنج محکوم می‌گردد.</p> <p>تبصره ۲- چنانچه مرتکب از این بابت وجهی تحصیل کرده باشد، علاوه بر مجازات مقرر در این ماده به ضبط عوائد حاصل از جرم محکوم و چنانچه این جرم را به‌عنوان حرفه خود قرار داده باشد به جزای نقدی بین یک تا دو برابر مال تحصیل شده محکوم خواهد شد.</p>	۳۴

		<p>ماده ۳۵- چنانچه برای تخلفات و جرایم موضوع این قانون ضمانت اجراهای انتظامی یا کیفری بیشتری در سایر قوانین پیش‌بینی شده باشد مرتکب به مجازات شدیدتر محکوم می‌شود.</p>	۳۵
		<p>ماده ۳۶- کلیه دستگاه‌های اجرایی ملزم به رعایت مصوبات شورای عالی فضای مجازی و کمیسیون موضوع این قانون هستند و عدم اجرا، تأخیر در اجرا و اجرای خلاف یا ناقص مصوبات کمیسیون مشمول مجازات درجه پنج یا شش مقرر در ماده ۵۷۶ قانون مجازات اسلامی می‌شود.</p>	۳۶
	<p>در ماده ۳۷ برای سومین بار در این قانون، وزارت ارتباطات را مکلف به راه اندازی خدمات پایه کاربردی کرده است. ظاهراً خود قانونگذار هم می‌دانسته که انجام چنین کاری از عهده و توان این وزارت خانه بر نمی‌آید و خواسته محکم کاری کند.</p>	<p>ماده ۳۷- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سایر نهادهای مرتبط مکلف هستند کلیه مصوبات شورای عالی فضای مجازی در زمینه شبکه ملی اطلاعات و خدمات پایه کاربردی آن را در زمان مقرر به اتمام رسانند. مصوباتی که زمان اجرای آن‌ها سپری شده‌اند باید ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون اجرا شوند.</p>	۳۷